

A könyvvizsgáló kapcsolatrendszere

Dr. Kántor Béla

Fekete Imréné

1

Kapcsolatrendszer elemei

- Tulajdonosok
- Menedzsment
- Igazgatóság, Felügyelő Bizottság (Igazgatótanács), Audit Bizottság
- Megbízó belső audit részlege
- Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (meghatározott esetekben)
- Állami Számvevőszék (meghatározott esetekben)
- Cégbíróság
- Nemzeti adó- és vámhivatal (NAV)

Fekete Imréné

2

Szabályozási háttér

- Jogszabályok:
  - Társasági törvény, cégtörvény, polgári törvénykönyv
  - Speciális törvény (Pénz és tőkepiaci törvények, Art)
- Szakmai könyvvizsgálati standardok
  - Kiemelten:
    - 260. Kommunikáció az irányítással megbízott személyekkel
    - 265. A belső kontroll hiányosságainak kommunikálása az irányítással megbízott személyek és a vezetés felé
    - 580. Írásbeli nyilatkozatok
    - 620. A könyvvizsgáló által igénybe vett szakértő munkájának felhasználása
    - 1004-es állásfoglalás: Bankfelügyelet és a külső könyvvizsgáló kapcsolata

Fekete Imréné

3

Minősített könyvvizsgálók

- Speciális könyvvizsgálói minősítés
  - Pénzügyi intézményi könyvvizsgálók (1997)
  - Befektetési vállalkozási könyvvizsgálók (2001)
  - Nyugdíjpénztári könyvvizsgálók (2002, 2003)
  - Biztosítói könyvvizsgálók (2004)
  - Költségvetési minősítés (1995)
  - IFRS minősítés (2013)
- Minősítés feltételei
- Kamarai hatósági eljárás szabályai

Fekete Imréné

4

Minősítés feltételei

- Minősítés feltételei (2007. évi LXXV tv):
  - Min 3 év minősítés szerinti számviteli, ellenőrzési munka + 2 éves könyvvizsgálói gyakorlat, vagy
  - 3 éves könyvvizsgálói gyakorlat + minősített könyvvizsgáló melletti 2 éves gyakorlat
- Cég esetén
  - Van-e minősített könyvvizsgálója
  - Minősített könyvvizsgáló végzi-e a munkát
- Minőség-ellenőrzés, fegyelmi eljárás, PSZAF, ÁSZ vélemény figyelembe vétele
- Illetékes állami szerv (PSZAF, ÁSZ) kezdeményezési joga

Fekete Imréné

5

Pénz és tőkepiaci könyvvizsgálók speciális elírásai I

- Tájékoztatási kötelezettség esetei pl.
  - Működés veszélyeztetettsége
  - Csalás, hamisítás a vezetésben
  - Szakmai nézetkülönbségek minősített jelentés
  - Jogszabályok súlyos megsértése
  - Belső ellenőrzési rendszer súlyos hiányosságai
- Könyvvizsgáló joga a konzultációhoz

Fekete Imréné

6

Pénz és t kepiaci könyvvizsgálók speciális el írásai II

- Kiegészít jelentés (hitelintézet, befektetési vállalkozás, biztosító)
  - az értékelés szakmai helyessége
  - az el írt és szükséges értékhelyesbítések és leírások
  - az el írt és szükséges tartalékok képzése
  - **a szavatoló t ke, a t kemegefelelés, a folyamatos fizet kéesség**
  - az eredményes, megbízható és független tulajdonlás, illet leg a prudens m kódésre vonatkozó jogszabályok, valamint az MNB-r l szóló törvény, a pénzforgalomra vonatkozó jogszabályok, a devizajogszabályok és a jegybanki rendelkezések, illetve a felügyeleti és a jegybanki határozatok betartása
  - az ellen rzési rendszerek m kódése
- Tartalom a PSZAF-MKVK közös ajánlása szerint

Fekete Imréné

7

Pénz és t kepiaci könyvvizsgálók speciális el írásai III

- Nevesített elvárások a törvényekben:
  - Függetlenség, összeférhetetlenség
  - Érdekeltségi, tulajdonszerzési korlát
  - Kölcsöntartozás tiltása
  - Bevételi korlát a könyvvizsgálónál
    - Magánszemély 30/60 %
    - Társaság 10/30 %, biztosító 30/50 %
  - Könyvvizsgálat intézmények számának korlátozása
  - Id beli korlát, azaz a könyvvizsgáló rotációja
  - Három, illetve 2 év várakozás a rotáció után
  - További speciális követelmény (aktuárius) a biztosítóknál

Fekete Imréné

8

Társasági irányító testületek és a könyvvizsgáló

- A könyvvizsgálói munka „terméke”
    - Könyvvizsgálói jelentés
    - Vezet i levél
  - A könyvvizsgáló kapcsolata a tulajdonosokkal és a testületekkel
    - Közgy lés, taggy lés
    - Igazgatóság (Igazgatótanács)
    - Felügyel Bizottság
    - Audit Bizottság
- A testületi kapcsolat intenzitása és formája függ a vállalatirányítási rendszert l

Fekete Imréné

9

Tulajdonosok és a könyvvizsgáló

- Formalizált kapcsolat a törvényekben
  - Kijelölés, megválasztás
  - Könyvvizsgálói jelentés a közgy lés, taggy lés napirendjén
- Eseti, szükség szerinti kapcsolat könyvvizsgálati standardok alapján
  - Vezetés felel ssége csalás gyanúja esetén,
  - Szükség szerint a tulajdonosok intézkedését igényl esetekben

Fekete Imréné

10

Igazgatóság és a könyvvizsgáló

- Vállalatirányítási rendszer formája meghatározó (egyszint , vagy többszint)
- Közvetlen vagy közvetett (AB-n keresztül) kapcsolat
- Biztos találkozási pont (volt): a beszámoló jóváhagyása (Gt. szerint már nem kötelez ez esetben sem ülést tartani)
- Vezet i levél címzettje a menedzsmen

Fekete Imréné

11

FB és a könyvvizsgáló

- Változó el írások az új társasági törvényben
- Biztos találkozási pont: az éves beszámoló
- Lehetséges találkozási pont: a vezet i levél
- Részvétel meghívás alapján, de a könyvvizsgáló is kezdeményezhet
- Könyvvizsgáló felel ssége az FB tagok munkájára is kiterjed

Fekete Imréné

12

Audit bizottság szerepe

- hozzájárulás az adott szervezet vezetéséhez, független véleményalkotás stratégiai kérdésekről (teljesítmény, erőforrások)
- az igazgatóság munkájának segítése a pénzügyi beszámolóban, az vállalati kontroll környezetet érintő kérdések alakításában
- rendszeres beszámolás kérés a menedzsmenttől és a belső ellenőrzéstől, (a kulcskérdések azonosítása, felelősök kijelölése)
- pénzügyi beszámolási rendszer működésének értékelése és javaslatok
- a vezetés elkötelezettségének figyelemmel kísérése a megfelelő ellenőrzési környezet fenntartására
- a könyvvizsgálat megfelelő ségének ellenőrzése, a könyvvizsgáló függetlenségének és objektivitásának támogatása

Fekete Imréné

13

Audit Bizottság és a könyvvizsgáló

- AB megjelenése a hazai törvényekben
  - Nyrt-kinél kötelező 3 tagú AB felállítás
  - Igazgatótanács, az FB független tagjaiból kell választani (legfőbb szerv is választhat)
- Hatásköre:
  - a számviteli törvény szerinti beszámoló véleményezése,
  - javaslattevés a könyvvizsgáló személyére és díjazására
  - a könyvvizsgálói szerződés előkészítése, (esetleg aláírása)
  - a könyvvizsgálóval szembeni szakmai követelmények és összeférhetetlenségi előírások figyelemmel kísérése
  - javaslattevés intézkedések megtételére
  - a pénzügyi beszámolási rendszer működésének értékelése és javaslattevés intézkedésekre
  - az igazgatótanács, illetve az AB munkájának segítése a pénzügyi beszámolási rendszer ellenőrzésében

Fekete Imréné

14

Könyvvizsgáló a társasági jogban

- Kötelező választás törvényekben (pl. Szt, Kkt, Gt, Tpt, Bit, stb.)
- Saját döntés törvényi kötelezettségtől függetlenül
- További törvényi előírások könyvvizsgáló alkalmazására
- Társaság + magánszemély feltüntetése
- Helyettes könyvvizsgáló intézménye

Fekete Imréné

15

Társasági jogi kötelezettségek

- Cégbírósi regisztráció, elfogadó nyilatkozat
- Első könyvvizsgáló feltüntetése a társasági szerződésben, változás a cégjegyzékben
- Könyvvizsgáló megbízásának időtartama
  - 90 napos szerződés kötési kötelezettség
- Véleményeltérés nem ok a visszahívásra
- Könyvvizsgáló visszahívásának bejelentése (Cégbírósnak felé)

Fekete Imréné

16

Könyvvizsgáló intézkedési kötelezettsége

- Közérdekvédelmi (hitelezővédelmi) funkció:
  - legfőbb szerv összehívása. Okok:
    - Vagyonszökkenés
    - Vezető tisztviselő k, FB felelőssége
  - bejelentési kötelezettség a Cégbírósnak felé
  - Könyvvizsgáló mulasztása esetén Ptk szabályai szerint
- Törvényességi felügyeleti eljárás a Cégbírósnak részéről
  - felszólítás a törvényes működés helyreállítására
  - a cég, vagy a vezető tisztviselő bírsága (100ezer- 10 millió)
  - a cég által hozott határozat megsemmisítése, új határozathozatal előírása
  - a legfőbb szerv összehívása
  - maximum 90 napra felügyelőbiztos kirendelése

Fekete Imréné

17

Adóhatóság, adóellenőrzés és a könyvvizsgáló

- Könyvvizsgáló bejelentése a NAV-nál
- Adóellenőrzés és a könyvvizsgáló különböző szerepe
- Könyvvizsgáló és az adóellenőrzés viszonya

Fekete Imréné

18

Pénzmosás

- Pénzmosásról és a terrorizmus finanszírozásáról szóló tv (1994,2003,2007) el írásai a könyvvizsgálókra
- Szabályzat a megelőzésről és a megakadályozásról (kamarai mintaszabályzat)
- Azonosítási kötelezettség (tartós üzleti kapcsolat, vagy >3,6 millió megbízás)
  - Eljáró fél (természetes vagy jogi személy)
  - Tényleges tulajdonos (irányítási jog, meghatározó befolyás)
- Azonnali bejelentési kötelezettség (bizonyos szokatlan körülmény esetén) vázhatóság felé a titoktartás megsértése

Fekete Imréné

19

260. KOMMUNIKÁCIÓ AZ IRÁNYÍTÁSSAL MEGBÍZOTT SZEMÉLYEKKEL

Fekete Imréné

20

A könyvvizsgáló célja

- **világosan kommunikálja** az irányítással megbízott személyek felé a **könyvvizsgáló felelősségét** a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataival kapcsolatban, valamint a könyvvizsgálát tervezett hatókörének és ütemezésének áttekintését
- az irányítással megbízott személyektől **megszerezze a könyvvizsgálát szempontjából releváns információkat**
- **időben közölje** a könyvvizsgálát nyomán felmerülő olyan **megfigyeléseket** az irányítással megbízott személyekkel, amelyek a **pénzügyi beszámolási folyamat felügyeletére vonatkozó felelősségük szempontjából jelentősek és relevánsak**, és
- **hatékony kétirányú kommunikációt szorgalmazzon** a könyvvizsgáló és az irányítással megbízott személyek között.

Fekete Imréné

21

Kommunikáció

A könyvvizsgálónak kommunikálnia kell az irányítással megbízott személyek felé

- a **könyvvizsgáló felelősségét**, amely a vezetés által az irányítással megbízott személyek felügyelete mellett készített pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény kialakítása és kifejezése
- a **vezetés felelősségét**, akiket a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata **nem menti fel a vezetés** a felelősségük alól
- a **könyvvizsgálát tervezett hatókörének és ütemezésének áttekintését**
- a **könyvvizsgáló véleményét** a gazdálkodó egység számviteli gyakorlatának jelentősen megítéléséről, beleértve a számviteli politikákat, a számviteli becsléseket és a pénzügyi kimutatások közzétételét
- a könyvvizsgálát során felmerült **jelentősen nehézségeket**
- a könyvvizsgálát során felmerült **egyéb kérdéseket**

Fekete Imréné

22

Kommunikáció

- a könyvvizsgálát során felmerült **jelentősen nehézségeket**
  - jelentősen mértékben **készenléti információs szolgáltatás** a vezetés részéről
  - szükség esetén **rövid időben a könyvvizsgálát elvégzésére**
  - **nagymértékben nem várható** a feszítés szükséges az elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyíték megszerzéséhez
  - a **várt információ nem áll rendelkezésre**
  - a **könyvvizsgáló korlátozása** a vezetés által
  - a **vezetés nem hajlandó felmérni a gazdálkodó egységnek a vállalkozás folytatására vonatkozó képességét, vagy kiterjeszteni a felmérését, amikor erre felkérték**
- a könyvvizsgálát során felmerült **egyéb kérdéseket**
  - a gazdálkodó egységet érintő üzleti feltételek, valamint olyan üzleti tervek és stratégiák, amelyek **hatással lehetnek a lényeges hibás állítás kockázataira**
  - **aggályok** a vezetés által más könyvvizsgálókkal számviteli vagy könyvvizsgálati kérdésekről folytatott megbeszélésekkel kapcsolatban
  - **megbeszélések vagy levelezés a könyvvizsgáló első vagy ismételt kinevezésével kapcsolatban** a számviteli gyakorlatra, a könyvvizsgálati standardok alkalmazására, vagy a könyvvizsgálati vagy egyéb szolgáltatások díjára vonatkozóan

Fekete Imréné

23

A kommunikáció formái

- A könyvvizsgálónak **írásban kell kommunikálnia** az irányítással megbízott személyekkel a könyvvizsgálát jelentősen megállapításairól, **ha** a könyvvizsgáló szakmai megítélése szerint **a szóbeli kommunikáció nem lenne megfelelő**. Az írásbeli kommunikációnak nem szükséges a könyvvizsgálát során felmerült valamennyi ügyre kiterjednie.
- A könyvvizsgálónak **írásban kell kommunikálnia** az irányítással megbízott személyekkel **a könyvvizsgáló függetlenségével kapcsolatban**.

A könyvvizsgálónak **időben kell kommunikálnia** az irányítással megbízott személyekkel.

Fekete Imréné

24

A kommunikáció dokumentálása

- Ha szóban kommunikálnak olyan témákat, amelyeknek kommunikálását a jelen nemzetközi könyvvizsgálati standard el írja, a könyvvizsgálónak bele kell foglalnia a könyvvizsgálati dokumentációba ezeket, valamint azt, hogy mikor és kivel történt a kommunikáció.
- Ha a kommunikációra írásban került sor, a könyvvizsgálónak meg kell írnia a kommunikáció egy példányát a könyvvizsgálati dokumentáció részeként

Fekete Imréné

25

265. A BELS KONTROLL HIÁNYOSSÁGAINAK KOMMUNIKÁLÁSA AZ IRÁNYÍTÁSSAL MEGBÍZOTT SZEMÉLYEK ÉS A VEZETÉS FELÉ

Fekete Imréné

26

Bels kontroll hiánya

Akkor áll fenn, ha

- egy adott kontrollt olyan módon alakítanak ki, vezetnek be vagy módosítanak, hogy **az nem képes időben megelőzni vagy feltárni és helyesbíteni a hibás állításokat** a pénzügyi kimutatásokban, vagy
- **hiányzik** a pénzügyi kimutatásokban lévő hibás állítások időben történő **megelőzéséhez vagy feltáráshoz és helyesbítéséhez szükséges kontroll**

Fekete Imréné

27

Követelmények

- Meg kell állapítani, hogy az elvégzett könyvvizsgálati munka alapján a bels kontrollban **azonosíthatóak-e hiányosságok**
- Ha vannak hiányosságok, akkor **meg kell állapítani**, hogy azok önmagukban vagy egymással **kombinálva jelentős hiányosságokat testesítenek-e meg**.
- Az azonosított jelentős hiányosságait **időben, írásban kommunikálni kell** az irányítással megbízott személyek felé
- A megfelelő felelősségi szinten lévő vezetés felé is kommunikálni kell:
  - írásban a bels kontroll azon jelentős hiányosságait, amelyeket a könyvvizsgáló az irányítással megbízott személyek felé kommunikált vagy kommunikálni szándékozik, kivéve, ha az adott körülmények között a közvetlenül a vezetés felé történő kommunikáció nem lenne megfelelő
  - a bels kontroll könyvvizsgálat során azonosított egyéb olyan hiányosságait, amelyeket más felek a vezetés felé nem kommunikáltak, és amelyek a könyvvizsgáló szakmai megítélése szerint kellően fontosak ahhoz, hogy a vezetés figyelmére méltók legyenek

Fekete Imréné

28

- A bels kontroll jelentős hiányosságairól szóló írásbeli kommunikációit **bele kell foglalni**:

- a hiányosságok leírását és potenciális hatásait,
- elegendő információt ahhoz, hogy az irányítással megbízott személyek és a vezetés számára lehetővé váljon a kommunikáció kontextusának megértése.

- **Ki kell kifejteni**, hogy:

- a könyvvizsgálat célja az volt, hogy a könyvvizsgáló **véleményt fejezzon ki** a pénzügyi kimutatásokról,
- a könyvvizsgálat a pénzügyi kimutatások elkészítése szempontjából releváns bels kontroll figyelembevételét a körülményeknek megfelelő könyvvizsgálati eljárások megtervezése érdekében foglalta magában, **de nem azért, hogy a könyvvizsgáló véleményét mondjon a bels kontroll hatékonyságára** vonatkozóan,
- a jelentésben szereplő kérdések **azokra a hiányosságokra korlátozódnak**, amelyeket a könyvvizsgáló a könyvvizsgálat során azonosított, és amelyekről a könyvvizsgáló azt a következtetést vonta le, hogy kellően fontosak ahhoz, hogy azokat az irányítással megbízott személyek felé jelentsék.

Fekete Imréné

29

A bels kontroll jelentős hiányosságaira utaló jelek

- **A kontrollkörnyezet nem hatékony vonatkozásainak bizonyítéka**:
  - ha arra utaló jelek merülnek fel, hogy az irányítással megbízott személyek **nem vizsgálják meg** megfelelő tisztelettel azokat a **jelentős ügyleteket**, amelyekben a vezetés pénzügyileg érdekelt,
  - ha olyan, a vezetés által elkövetett **lényeges vagy nem lényeges csalást azonosítanak**, amelyet a gazdálkodó egység bels kontrollja nem akadályozott meg,
  - ha a vezetés a korábban kommunikált jelentős hiányosságok vonatkozásában **nem tesz megfelelő helyrehozó intézkedést**.
- Olyan **kockázatbecslési folyamat hiánya** a gazdálkodó egységen belül, amelynek kialakítása rendszerint elvárt lenne.
- Annak bizonyítéka, hogy a gazdálkodó egység kockázatbecslési folyamata nem hatékony, ha a **vezetés nem azonosítja a lényeges hibás állítás olyan kockázatát**, amelyet a könyvvizsgáló várakozásai szerint a gazdálkodó egység kockázatbecslési folyamatának **azonosítania kellett volna**.

Fekete Imréné

30

- Annak bizonyítéka, hogy az azonosított **jelentős kockázatokra adott válasz nem hatékony** (például az ilyen kockázat feletti kontrollok hiánya).
- A könyvvizsgáló eljárásai által feltárt olyan hibás állítások, amelyeket a gazdálkodó egység **belső kontrollja nem elzárított vagy nem tárt fel és nem helyesbített**.
- Korábban kibocsátott pénzügyi kimutatások újra-megállapítása annak érdekében, hogy a **hibából vagy csalásból eredő lényeges hibás állítás helyesbítését tükrözze**.
- Annak bizonyítéka, hogy a **vezetés nem képes felügyelni a pénzügyi kimutatások elkészítését**.

Fekete Imréné

31

580. ÍRÁSBELI NYILATKOZATOK

Fekete Imréné

32

A könyvvizsgáló célja

- írásbeli nyilatkozatokat szerezzen a vezetéstől és adott esetben az irányítással megbízott személyektől arra vonatkozóan, hogy **meggyőződésük szerint eleget tettek a pénzügyi kimutatások elkészítésével**, valamint a könyvvizsgálónak adott információ teljességével kapcsolatos felelősségüknek;
- írásbeli nyilatkozatokkal **támassza alá** a pénzügyi kimutatások szempontjából releváns egyéb könyvvizsgálati bizonyítékokat vagy a pénzügyi kimutatásokban szereplő konkrét állításokat, ha ezt szükségesnek tartja, vagy ha ezt más nemzetközi könyvvizsgálati standardok elírják; továbbá
- megfelelően **válaszoljon a vezetés** és adott esetben az irányítással megbízott személyek által **adott írásbeli nyilatkozatokra**, vagy arra, ha a vezetés vagy adott esetben az irányítással megbízott személyek nem adják meg a könyvvizsgáló által kért írásbeli nyilatkozatokat.

Fekete Imréné

33

Írásbeli nyilatkozat

- A könyvvizsgálónak írásbeli nyilatkozatot kell kérnie a vezetéstől, hogy **az eleget tett** a pénzügyi kimutatások vonatkozó **pénzügyi beszámolási keretelveknek megfelelő elkészítésével kapcsolatos felelősségének**
- A könyvvizsgálónak írásbeli nyilatkozatot **kell kérnie** a vezetéstől, hogy:
  - az a könyvvizsgáló részére megadott **minden releváns információt és hozzáférést**, amelyre vonatkozóan a könyvvizsgálati megbízás feltételeiben megegyeztek; valamint hogy
  - **valamennyi ügyletet rögzítettek**, és azokat a pénzügyi kimutatások tükrözik
- Az írásbeli nyilatkozatoknak a könyvvizsgálónak címzett **teljességi nyilatkozat** formájában kell lenniük.

Fekete Imréné

34

Írásbeli nyilatkozatok dátuma

- Az írásbeli nyilatkozatok dátumának a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó **könyvvizsgálói jelentés dátumához lehet legközelebb es, de nem azt követő** időpontnak kell lennie. Az írásbeli nyilatkozatoknak a könyvvizsgálói jelentésben megjelölt valamennyi pénzügyi kimutatásra és időszakra vonatkoznuk kell.

Fekete Imréné

35

Nincs megfelelő írásbeli nyilatkozat

- Ha a vezetés egy vagy több kért írásbeli nyilatkozatot nem ad meg, a könyvvizsgálónak:
  - **meg kell beszélnie** a kérdést a vezetéssel;
  - **újra kell értékelnie** a vezetés tisztességét és értékelnie kell, milyen hatása lehet ennek a (szóbeli vagy írásbeli) nyilatkozatok megbízhatóságára és általában a könyvvizsgálati bizonyítékokra; továbbá
  - **meg kell tennie a megfelelő lépéseket**, beleértve a könyvvizsgálói jelentésben lévő véleményre gyakorolt lehetséges hatás meghatározását

Fekete Imréné

36

620. A KÖNYVVIZSGÁLÓ ÁLTAL IGÉNYBE VETT SZAKÉRT MUNKÁJÁNAK FELHASZNÁLÁSA

Fekete Imréné

37

A könyvvizsgáló célja

- meghatározza, hogy **felhasználja-e könyvvizsgáló által igénybe vett szakért munkáját**
- ha felhasználja könyvvizsgáló által igénybe vett szakért munkáját, meghatározza, hogy **ez a munka a könyvvizsgáló céljaira megfelel-e**

Fekete Imréné

38

Igénybevett szakért kompetenciája, szakértelme

- A könyvvizsgálónak **értékelnie kell**, hogy a könyvvizsgáló által igénybevett **szakért rendelkezik-e a könyvvizsgáló céljainak eléréséhez szükséges kompetenciával, képességekkel és tárgyilagossággal.**
- A könyvvizsgáló által igénybevett küls szakért esetén a tárgyilagosság értékelésének magában kell foglalnia az olyan érdekeltségekre és kapcsolatokra vonatkozó interjút, amelyek veszélyeztethetik ezen szakért tárgyilagosságát.

Fekete Imréné

39

Szakértések fajtái

- összetett pénzügyi instrumentumok, telek és épületek, gépek és berendezések, ékszerek, m alkotások, antikvitások, immateriális javak, üzleti kombinációk során szerzett eszközök és átvállalt kötelezettségek és olyan eszközök értékelése, amelyek értékvesztettek lehetnek
- biztosítási szerz désekkel vagy munkavállalói juttatási programokkal kapcsolatos kötelezettségek aktuáriusi számítása
- olaj- és gáztartalékok felbecslése
- környezetvédelmi kötelezettségek és helyszín-helyreállítási költségek értékelése
- szerz dések, jogszabályok és szabályozások értelmezése
- összetett vagy szokatlan, adózási kötelezettségeknek való megfeleléssel kapcsolatos kérdések elemzése.

Fekete Imréné

40

Megállapodás tartalma

A könyvvizsgálónak az alábbi kérdésekre vonatkozóan kell - szükség szerint írásbeli - megállapodást kötnie a könyvvizsgáló által igénybevett szakért vel:

- a szakért munkájának **jellege, hatóköre és céljai**,
- a könyvvizsgáló és a szakért **feladatai és felel ssége**,
- a könyvvizsgáló és a szakért közötti **kommunikáció jellege, ütemezése és terjedelme**, beleértve a szakért által készítendő bármely jelentés formáját is,
- a **titoktartási követelmények betartásának szükségessége** könyvvizsgáló által igénybevett szakért részér l.

Fekete Imréné

41

Szakértés értékelése

A könyvvizsgálónak értékelnie kell a könyvvizsgáló által igénybevett szakért munkájának a könyvvizsgáló céljaira való megfelele ségét, beleértve az alábbiakat:

- a **szakért megállapításainak vagy következtetéseinek relevanciáját és ésszer ségét**, valamint azok egyéb könyvvizsgálati bizonyítékokkal való összhangját,
- ha a szakért munkája során jelent s feltételezéseket és módszereket használ, ezen **feltételezések és módszerek adott körülmények közötti relevanciáját és ésszer ségét**,
- ha a szakért munkája során a munkája szempontjából jelent s forrásadatokat használ, ezen **forrásadatok relevanciáját, teljességét és pontosságát**.

Fekete Imréné

42

Szakértés felhasználása

A könyvvizsgálónak a **minősítés nélküli véleményt tartalmazó könyvvizsgálói jelentésben nem szabad hivatkoznia a könyvvizsgáló által igénybevett szakért munkájára**, hacsak ezt jogszabály vagy szabályozás el nem írja.

Ha jogszabály vagy szabályozás elír ilyen hivatkozást, a könyvvizsgálónak a könyvvizsgálói jelentésben jeleznie kell azt, hogy **a hivatkozás nem csökkenti a könyvvizsgálónak a könyvvizsgálói véleményre vonatkozó felelősségét.**

Fekete Imréné

43

Köszönöm a figyelmet!

Fekete Imréné

44